

Kertomus 1: Päättäjät ovat tunnistaneeet ilmastoviisaan LULUCF-politiikan edellytykset ja maankäyttösektorille on laadittu ohjauskeinoja turvemaiden ilmastopäästöjen hillitsemiseksi

Hankkeen nimi ja lyhenne: Uudet maatalous- ja metsämaan viljely- ja hoitomenetelmät - avain kestäväään biotalouteen ja ilmastomuutoksen hillintään (SOMPA)

Konsortiojohtaja: Raisa Mäkipää

1. Vaikuttavuustavoite

Tavoitteena on vaikuttaa maankäyttösektorin toimia ohjaavaan politiikkaan tuottamalla tietoa ja arvioita ilmastoviisaista ohjauskeinoista. Hanke välittää tutkimustietoa ja tukee Suomen ja EU:n poliitikkoja ja virkamiehiä erityisesti ilmastoviisaan LULUCF-politiikan (maankäyttö, maankäytön muutos ja metsätalous) toteuttamisessa. Tämä tapahtuu toisaalta ilmasto-oikeudellisen tutkimuksen avulla ja toisaalta tutkimalla potentiaalisia ohjauskeinoja, joiden avulla voitaisiin vähentää turvemaiden ilmastopäästöjä maa- ja metsätaloudessa. Tutkijat osallistuvat myös aktiivisesti maankäyttösektorin ilmastotoimia koskevaan keskusteluun tuoden esille ilmastoviisaita ratkaisuja.

Tämä on yksi konsortion kolmesta vaikuttavuustavoitteesta. Kyseessä on koko konsortion rajatumpaa vaikuttavuutta kuvaava kertomus.

Tavoitteen taustaa

Pariisin ilmastopöytäkirjan tavoitteiden edellyttämät kunnianhimoiset päästövähennystoimet ja niihin liittyvä maankäyttösektoria koskevan sääntelyn kiristyminen vaikuttavat merkittävästi Suomen biotalouden toimintaympäristöön ja toiminnan edellytyksiin tulevaisuudessa. Toimintaympäristöön Suomessa vaikuttavat sekä kansainväliset sopimukset että EU:n ilmasto-oikeuden kokonaisuus. Lisäksi kansalaisten näkemykset ja valmius ilmastotoimiin vaikuttavat siihen, kuinka kunnianhimoista ilmastopolitiikkaa Suomessa tehdään.

Pariisin ilmastopöytäkirjan tavoitteena on pysäyttää kasvihuonekaasupäästöjen kasvu mahdollisimman pian ja vähentää päästöjä siten, että ihmisen aiheuttamat kasvihuonekaasupäästöt ja nielut ovat tasapainossa tämän vuosisadan jälkipuoliskolla. Päästöjen vähentämisen lisäksi hiilidioksidia on pystyttävä myös poistamaan ilmasta ja tätä kautta hiilinielujen merkitys osana ilmastotoimia korostuu. EU:n ilmasto- ja energiapolitiikkaa koskevaa lainsäädäntöä on uudistettu Pariisin sopimuksen tavoitteiden mukaisesti. Jäsenmailla on maakohtaiset tavoitteet ja keinot niiden toteuttamiseen. Suomi on määritellyt tavoitteekseen saavuttaa hiilineutraalius vuonna 2035 ja lainsäädäntöä uudistetaan tämän mukaisesti tarvittavilla osaluilla.

On selvää, että negatiiviseksi päästöiksi laskettavien nielujen koko vaikuttaa merkittävästi Suomen kykyyn saavuttaa hiilineutraalius ja sitä pitemmälle menevät ilmastotavoitteet. LULUCF-sektorin (maankäyttö, maankäytön muutos ja metsätalous) hiilinielut ovat muihin hiilensidontateknologioihin verrattuna kustannustehokas keino saada aikaan negatiivisia päästöjä. Nykyisin runsaasti maaperäpäästöjä aiheuttavien turvemaiden hoidolla on sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä merkittävä rooli LULUCF-sektorin päästöjen hillinnässä Suomessa ja koko Pohjois-Euroopassa (ml. Baltian maat, Puola ja Pohjois-Saksa). Koska turvemaiden on suuri merkitys Suomen kasvihuonekaasupäästöissä, on välttämätöntä löytää menetelmiä vähentää maa- ja metsätaloustaloudessa olevien turvemaiden kasvihuonekaasupäästöjä ja vauhdittaa niiden käyttöönottoa tehokkaiden ohjauskeinojen avulla.

LULUCF –asetus

Euroopan komission antaman LULUCF-asetuksen ((EU)2018/84) myötä LULUCF-sektori tulee osaksi EU:n ilmasto- ja energiapakettia. Se on pääosin itsenäinen sektori päästökaupan ja taakanjako-asetuksen kattamien sektoreiden rinnalla. Maatalous on yksi taakanjakosektoreista. Lisäksi maatalouden päästöistä peltojen maaperän päästöt raportoidaan osana LULUCF-sektoria. Asetus sallii joustoja maankäyttö- ja taakanjakosektoreiden välillä sekä eri jäsenmaiden välillä.

Asetuksen ytimenä on sääntö, jonka mukaan jokaisen jäsenmaan tulee varmistaa, että LULUCF-sektorin päästöt ja poistumat ovat tasapainossa. Asetuksessa määritellään myös laskentasäännöt, joilla varmistetaan tämän tasapainon asianmukainen ja johdonmukainen tilinpito vuosiksi 2021–2030. Laskentasäännöt ovat voimassa vuodesta 2020 eteenpäin. Niiden pohjalla ovat Kioton pöytäkirjaan ja IPCC:n ohjeistukseen perustuvat kansainväliset säännöt, joita LULUCF -asetus täsmentää ja laajentaa. Lisäksi asetuksella luodaan EU-tason hallinnolliset puitteet laskentasääntöjen noudattamisen valvonnalle.

Jäsenvaltiot ovat laatineet kansalliset laskentasuunnitelmat, joissa keskeisenä osana määriteltiin metsien hiilinieluille vertailutasot, joita käytetään vertailukohtana hiilinielun muutosta laskettaessa. Myös peltojen päästöille on asetettu oma vertailutaso (vuosien 2005-2009 toteutuneiden päästöjen keskiarvon mukaan). Komissio tarkastaa suunnitelmat arvioiden mm. vertailutasojen vaatimustenmukaisuutta ja ehdottaa tarvittaessa muutoksia suunnitelmiin. Tarkastuksen perusteella komissio hyväksyy delegoituja säädöksiä, joilla jäsenvaltion vertailutaso lopullisesti asetetaan vuoden 2020 aikana.

LULUCF-asetus on dynaaminen instrumentti, sillä asetusta tarkastellaan uudelleen ottaen huomioon muun muassa kansainvälinen kehitys ja toimet, joilla pyritään saavuttamaan Pariisin sopimuksen pitkän aikavälin tavoitteet. Euroopan vihreän kehityksen ohjelma mainitsee LULUCF-asetuksen yhtenä uudistettavista säädöksistä.

Vaikuttavuuskertomuksen tarkoitus

Tässä vaikuttavuuskertomuksessa kuvataan, kuinka SOMPA-hankkeessa toteutettu tutkimus koskien ilmasto-oikeutta, maankäyttösektorin ohjauskeinoja ja erityisesti uudistuvaa LULUCF-sääntelyä vaikuttaa:

- kansalliseen maankäyttösektoria koskevaan politiikkaan ja päätöksentekoon,
- kansalliseen ilmastopolitiikkaan,
- päätöksiin LULUCF-sääntelyn ja muun uudistuvan sääntelyn tulkinnasta turvemaapäästöjen laskennassa,
- turvemaiden sovellettavan mahdollisen erityislainsäädännön kehittämiseen, tai
- muihin toimintaohjeisiin ja malleihin sekä laadittaviin toimintastrategioihin päästöjen hillitsemiseksi.

Tässä vaikuttavuuskertomuksessa kuvataan myös, miten maa- ja metsätaloustaloudessa olevien turvemaiden ilmastokestäviin menetelmiin liittyvä tutkimus vaikuttaa maa- ja metsätalouden päättäjiin ja sitä kautta ohjauskeinojen kehitykseen.

2. Mitä ohjelman tavoitetta vaikuttavuuskertomus käsittelee?

Vaikuttavuuskertomus liittyy siihen, miten Suomessa pystytään sopeutumaan kiristyviin ilmastotavoitteisiin turvemaiden ilmastoviisaan hoidon ja maankäytön ratkaisujen avulla. Tavoitteena on löytää ratkaisuja siihen, miten yhteiskunnan, yhteisöjen ja yksilöiden voimavarat ja resurssit sekä niiden uudet yhdistelmät parhaiten tukisivat maa- ja metsätalouden sopeutumista vähähiiliseen tulevaisuuteen. Vaikuttavuuskertomus käsittelee sitä, miten kiristyviin ilmastotavoitteisiin voidaan vastata nostamalla esiin turvemaiden ilmastoviisaan hoidon ja maankäytön ratkaisuja ilmastopolitiikan ja ohjauskeinojen avulla.

3. Keinot

Hankkeen ilmasto-oikeuden työpaketin tutkijat ovat tehneet aktiivista vuorovaikutustyötä sekä EU:n toimielinten, että kansallisen ilmastolainsäädännön uudistamista valmistelevien tahojen kanssa. Näihin liittyen on julkaistu kaksi politiikkasuositusta, toinen [kansainväliseen](#) ja toinen [kansalliseen](#) jakeluun.

Hanke järjesti kesäkuussa 2019 kaksi keskustelutilaisuutta: laajalle yleisölle suunnatun tilaisuuden ”Metsänielut ilmastopolitiikassa: LULUCF asetuksen toimeenpano & tulevaisuus” ja sidosryhmille suunnatun kutsutilaisuuden suometsien ilmastokestävän hoidon ohjauskeinoista, mm. kansallisen metsiä koskevan Kemera-tukijärjestelmän uudistamisesta. Jälkimmäisessä tilaisuudessa oli paikalla laajasti sidosryhmiä sekä virkamiehiä Maa- ja metsätalousministeriöstä, jotka työستävät uutta ehdotusta

metsätalouden kannustinjärjestelmän uudistamisesta. Hanke on muutenkin osallistunut Kemera-tukijärjestelmän uudistamista koskevaan keskusteluun ja julkaissut aiheeseen liittyvän [politiikkasuosituksen](#).

Hankkeen tutkijat ovat esiintyneet useissa kotimaisissa ja ulkomaisissa tilaisuuksissa sekä antaneet useita haastatteluja tiedostusvälineille asetusta ja sen eri täytäntöönpanon vaiheita koskien. Hankkeen ratkaisuja kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi on esitelty mm. LULUCF-asetusta koskevien esitysten yhteydessä. LULUCF-sääntelystä on myös tehty podcast-julkaisu.

Hankkeen asiantuntijat ovat käyneet keskusteluita kansanedustajien ja ministerien kanssa maankäyttösektorin ratkaisuihin ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi, pitäneet esitelmiä hankkeen aihepiiristä erityisesti poliitikoille suunnatuissa tilaisuuksissa, osallistuneet valiokuntakuulemisiin ja –keskustelutilaisuuksiin sekä esitelleet hankkeen tuloksia valiokunnissa. Tuloksia on esitelty esimerkiksi pääministerin koolle kutsumassa pyöreän pöydän tilaisuudessa. Luken hallitusohjelmaneuvoittelijoille kokoamissa toimenpidesuosituksissa (huhtikuussa 2019) on käytetty SOMPA-hankkeen tuottamia tietoja ja ehdotuksia turvemaiden ilmastoviisaasta käytöstä. Hankkeen tutkijat osallistuivat hallitusneuvottelijoille pyydetyn ehdotuksen kirjoittamiseen ilmastonmuutokseen liittyvistä maataloussektorin tutkimustarpeista. Maankäyttösektorin ilmastotoimet olivat laajasti mukana Antti Rinteen/Sanna Marinin hallitusohjelmassa (2019) ja SOMPA-hankkeen tutkijat ovat tuottaneet konkreettisia ehdotuksia hallitusohjelmassa mainittujen toimien toteuttamiseksi. Hankkeen tutkijat ovat tukeneet hallitusohjelmaan sisältyvän maankäyttösektorin ilmasto-ohjelman valmistelua tuottamalla taustatietoa ja hanke-ehdotuksia.

Tutkijat ovat olleet aktiivisia mm. CAP-uudistukseen liittyen ja tuottaneet lausuntoja ympäristö- ja maatalousvaliokunnalle. CAP -uudistus sisältää ehdotuksen turvepeltojen hiilivaraston suojelusta, jonka käytännön toteutus ja merkitys ovat tätä kirjoitettaessa epävarmoja. Hankkeen asiantuntijat ovat laatineet kansalliseen levitykseen politiikkasuosituksen ohjauskeinoista, joilla voidaan parantaa viljelykäytössä olevien turvepeltojen ilmastokestävyyttä kustannustehokkaasti.

Hankkeen tutkijat ovat tehneet kansainvälistä yhteistyötä mm. IIASAn tutkijoiden kanssa (ml. tapaaminen IIASA:ssa Itävallassa syyskuussa 2018), jotka laativat EU-komission tilauksesta ohjeistoa ja laskelmia jäsenmaiden vertailutasojen määrittämistä varten. Konsortiojohtaja toimii International Boreal Forest Research Association'in (IBFRA) varapresidenttinä ja osallistuu pohjoisen havumetsävyöhykkeen maiden metsäpolitiikan valmistelijoille suunnatun politiikkasuosituksen valmisteluun. SOMPA-hankkeen tutkijat osallistuivat laajemman eurooppalaisen tutkijaverkoston osana turvemaita koskevan [CAP –politiikan valmistelua koskevan politiikkasuosituksen](#) laatimiseen.

Tutkijat ovat olleet myös yhteydessä Ely-keskuksen ympäristövalvojiin ja tuoneet pohdittavaksi sen, miten Ely-keskukset voisivat myös päätöksillään ja informaatio-ohjauksella vaikuttaa turvemaiden päästöihin. Hankkeessa mietitään mahdollisuuksia lisätä vuorovaikutusta tämän päättäjätason kanssa.

4. Havainnot konkreettisista vaikutuksista

Hankkeen aikana turvemaiden käytön aiheuttamat kasvihuonekaasupäästöt ja niiden merkitys Suomen päästökehitykselle ovat nousseet yhteiskunnalliseen keskusteluun ja mediahuomio on ollut erittäin suurta. Hankkeen aihepiiristä on sanoma- ja aikakauslehdissä ilmestynyt lukuisia artikkeleita, joista yksi laajalevikkisimmistä oli tammikuussa 2019 julkaistu Suomen Kuvalehden artikkeli 'Helppo hiili-imuri. Poliitiikan valmisteluprosessissa hankkeen tuottamalle tiedolle on ilmeinen tarve. Useat asiantuntijat ovat omilla lausunnoillaan ja kirjoituksillaan tukeneet SOMPA-hankkeen viestiä siitä, että turvemaiden maaperäpäästöjen vähentäminen on tarpeellinen keino LULUCF-asetuksen edellyttämän metsien hiilinielun vertailutason saavuttamiseksi. Keskustelu osoittaa, että tutkijoiden panosta siinä tarvitaan.

SOMPA-hankkeen tietoja toimista, joilla suopeltojen ja -metsien kasvihuonekaasupäästöjä saadaan vähennettyä, on käytetty Suomen Ilmastopaneelin päästöpolkuarvioissa, jossa hahmoteltiin keinot, joilla Suomi saavuttaa hiilineutraaliuden sekä keinovalikoimassa, jolla Suomen päästövähennysten kunnianhimoa

nostettiin EU-tavoitteista. Päästöpolkuhahmotelmat sekä niihin liittyneet tilaisuudet ovat konkretisoineet päättäjille turvemaapeltojen ja –metsien merkityksen maankäyttösektorin päästölähteenä ja niiden vähentämisen merkityksen nettohiilinielujen kasvattamisessa. Puolueet muodostivat ministeri Tiilikaisen vetämän työryhmän, jonka tehtävä on konkretisoida yli hallitusohjelmien menevää päästövähennyspolkua. Kun kahdeksan eduskuntapuoluetta päätti yhteisistä ilmastopolitiikan linjauksista joulukuussa 2018, yhtenä tavoitteena todettiin: ”Valmistelemme kokonaisvaltaisen maankäyttösektorin nielupolitiikan. Kasvatamme Suomen hiilinieluja pitkäjänteisesti muun muassa lisäämällä metsien kasvua, käynnistämällä laajamittainen metsittäminen, hillitsemällä vahvasti metsäkatoa, vähentämällä turvemaiden päästöjä ja kehittämällä maatalouden hiilensidontaa”.

Poliitikot osoittavat kasvavaa kiinnostusta turvepeltoja kohtaan. Turvepeltojen raivauskieltoa ehdotettiin mm. kokoomuksen ympäristöohjelmaan. Myös keskustapuolue on aktiivinen turvepeltojen suhteen ja tukenut vaikeasti viljeltävien turvepeltojen metsitysohjelmaa. Metsityksen vauhdittaminen on yksi hallitusohjelmaan sisällytetyistä maankäyttösektorin ilmastotoimista ja SOMPA-hankkeen tutkijat ovat toimittaneet syksyllä 2019 ohjauskeinojen valmistelijoille tietoa turvepeltojen metsityksen vaikutuksista. Hallitus on käynnistänyt metsityslain valmistelun, jossa metsityskohteenä olisi mm. maatalouskäytöstä poistuneet turvepellot. SOMPA-hankkeen tietoja ja hankkeen ehdottamia ratkaisukeinoja kasvihuonekaasupäästövähennysten aikaansaamiseksi maankäyttösektorilla on käytetty myös EU-päättäjille järjestetyssä Metsäakatemiassa.

SOMPA-hankkeen esitysten seurauksena Ely-keskukset ovat kiinnostuneita turvemaiden päästöjen hallinnasta, mutta Ely-keskukset hakevat vielä omaa rooliaan asiassa.

5. Tavoiteltu vaikuttavuus ja konsortion saavutukset tällä hetkellä

Asiantuntijamme on huomattu ja tunnustettu johtavina keskustelijoina turvemaiden kasvihuonekaasupäästöjä ja niiden vähentämistoimia koskevissa kysymyksissä. Hanke on onnistunut nostamaan turvemaiden viljelyyn ja metsätalouteen liittyvät kysymykset yhteiskunnalliseen keskusteluun, ja aihe näkyy perinteisen mediahuomion lisäksi mm. sosiaalisessa mediassa (Twitter) seuraajajoukon, mainintojen ja jakojen lisääntymisenä.

SOMPA-hanke on nostanut keskusteluun turvemaiden yhteyttä maa- ja metsätalouden tukijärjestelmiin, joita ollaan molempia uudistamassa. Käynnissä olevassa metsätalouden kannustinjärjestelmän uudistamisessa haetaan keinoja tukea kokonaisvaltaisesti soiden kestävästä käytöstä.

Hankkeen työtä maankäyttösektorin ilmastokysymysten sekä turvemaiden ilmastopäästöjen hillinnän parissa seurataan ja hankkeen tutkijat ovat haluttuja yhteistyökumppaneita työtä laajentaviin uusiin kotimaisiin ja kansainvälisiin hankkeisiin. Konkreettiset seuraavat askeleet ovat tilaisuuksia, joissa käydään vuoropuhelua sidosryhmien kanssa LULUCF-säännöistä. Näiden avulla on tarkoitus lisätä ymmärrystä aihepiiristä sekä syventää siitä käytävää keskustelua ja kehittää konkreettisia ehdotuksia mahdollisista ohjauskeinoista.

Metsänomistaja- ja viljelijätyöpajoissa marraskuussa 2019 keskusteltiin kannustimista maanomistajien näkökulmasta, aiemmissa tilaisuuksissa taas on eri ohjauskeinoista keskusteltu tutkijoiden ja hallinnon näkökulmasta. Jatkossa hankkeen on tarkoitus nostaa näitä näkökulmia esiin siten, että ne otettaisiin tukijärjestelmien uudistuksessa huomioon. Tätä varten on julkaistu politiikkasuositus siitä, miten turvemaiden ilmastokestävää käyttöä tulisi edistää metsätalouden tukijärjestelmien kautta ja valmisteltu vastaava politiikkasuositus maatalouden osalta.

6. Tahattomat vaikutukset ja muutokset konsortion toimintatavoissa

Ilmasto-oikeuteen liittyvät muutosvoimat ovat nopeita ja muutos tapahtuu kansainvälisellä, EU-oikeuden ja kansallisen oikeuden tasoilla. Sääntelyn konkreettinen muuttuminen on kuitenkin muutosvoimia hitaampaa. Silti ilmastosääntely, LULUCF-sektori mukaan lukien, on uudistumassa varsin nopeassa aikataulussa ja sääntelyn vaikutuksia voi olla haastavaa tunnistaa lyhyellä aikavälillä. Tämä vaikeuttaa myös hankkeen vaikutusten tunnistamista, kun muuttuneeseen sääntelyyn liittyviä tulkintoja on lukuisia ja niitä muodostuu

jatkuvasti sääntelyn kehittyessä. Siksi hankkeessa tulee paitsi seurata uudistuvaa sääntelyä myös pyrkiä selkeyttämään tulkintoja siitä.

Uuden hallitusohjelman mukaan Suomen ilmastolakia päivitetään siten, että vuoden 2035 hiilineutraalisuustavoite toteutuu. Myös lain ohjausvaikutusta on tarkoitus vahvistaa. Ilmastolakiin otetaan mukaan maankäyttösektori sekä hiilinielujen vahvistamista koskeva tavoite. Nielujen kehittymistä ja toimien vaikuttavuutta tulisi vastaisuudessa arvioida osana ilmastolain vuosittaista raportointia. Sekä uudistuva kansallinen ilmastolaki että Euroopan vihreän kehityksen ohjelma (EU Green Deal) ennakoivat muutoksia myös maankäyttösektoria koskevassa politiikassa ja sääntelyssä.

Green Dealin vaikutuksia LULUCF –asetukseen ja muihin hankkeen tutkimuksen kannalta oleellisiin aiheisiin tullaan seuraamaan. Aiheesta on suunnitteilla hankkeen sisäinen selontekotilaisuus ja julkinen tilaisuus mahdollisesti vuoden 2020 syksyllä.

Maa- ja metsätalouteen liittyvien ohjauskeinojen osalta hiilitasekaupasta ja markkinaohjauksesta käytävä vilkas keskustelu on käynnistynyt yllättävän nopeasti. Toinen yllättävän voimakkaasti esille noussut seikka on suopeltojen raivaamiseen liittyvä keskustelu. SOMPA -hankkeen tutkijoiden maa- ja metsätaloutta laajasti tuntevina tulee osata vastata myös näihin liittyviin kysymyksiin ja osallistuttava näihin keskusteluihin, vaikkei hankkeessa tehdä juuri niihin liittyvää tutkimusta. SOMPA-hanke on osallistunut keskusteluun rinnakkaishankkeiden (mm. IBC-Carbon ja EU:n Life IP hanke CANEMURE) tulosten tuottaman tiedon perusteella sekä osallistunut uusien hankkeiden käynnistämiseen ajankohtaisten nousevien kysymysten ratkaisemiseksi (esim. RATU-hanke, jossa haetaan viljelijälähtöisesti neuvonnan ja mm. maanmittauksen asiantuntijoiden kanssa käytännön ratkaisuja ja hyviä käytäntöjä turvepeltojen kestävään ja ilmastoviisaaseen käyttöön; www.luke.fi/ratu).

SOMPA-hankkeen viesti LULUCF-sektorin päästövähennyspotentialista on kiinnostanut sekä sidosryhmiä että mediaa. Yhteydenottoja ja vuorovaikutusta on ollut erittäin runsaasti, joten aihe on ollut esillä suunnittelemaamme enemmän. Tiedon tarve on hyvin suuri, mikä korostaa tarvetta saada hankkeen tutkimustuloksia julkaistuksi mahdollisimman ripeästi.

SOMPA-hankkeen tutkijoita osallistuu myös erilaisessa roolissa EU:n LULUCF-asetuksen mukaisen metsien vertailutason laadintaan tai arviointiin. Suomen vertailutasoesitykseen liittyviä epä johdonmukaisuuksia, komission teknisen asiantuntijaryhmän kommentteja ja asetuksen juridista puolta käsiteltiin SOMPA-hankkeen järjestämässä keskustelutilaisuudessa kesäkuussa 2019. Vertailutasolaskentaa on käsitelty päättäjien ja tutkijoiden vuoropuheluissa sekä suomalaisessa mediassa merkittävässä määrin. Tämä on tuonut painoarvoa hankkeen tutkijoiden viestinnälle mediassa myös liittyen turvemetsäaiheeseen, ja antanut mahdollisuuden viestiä hankkeen tuloksista.

Koronapandemian vaikutus hallitusohjelman toteuttamiseen on vielä epäselvä, mutta esimerkiksi ilmastotavoitteista on luvattu pitää kiinni. Kustannustehokkuus kaikessa toiminnassa nousee oletettavasti entistä merkittävämmäksi tehtäessä päätöksiä. Tämän voidaan olettaa toisaalta lisäävän kiinnostusta SOMPA-hankkeen tuloksiin perustuvia politiikkasuosituksia kohtaan ja, toisaalta, hidastavan joidenkin ehdotettujen ratkaisujen edistämistä. Hankkeen on aktiivisesti seurattava tätä keskustelua ja osallistuttava siihen, jotta hallitusohjelmaan kirjattuja tavoitteita turvemaiden hillintätoimiin liittyen pidetään mukana osana pitkäjänteistä kestävä kasvun politiikkaa.

SOMPA -hanke on yhdessä muiden STN hankkeiden kanssa ottanut julkisesti kantaa siihen, että pandemian jälkihoito olisi kestävä kehityksen tavoitteiden mukaista ja että mm. ilmastopolitiikan tavoitteista pidettäisiin kiinni. [Kannanotto](#) julkaistiin STN:n sivuilla ja sitä on jaettu laajasti mediassa sekä sosiaalisessa mediassa.

7. Vaikuttavuuden saavuttamiseksi tehty tutkimustyö

Hanke on tuottanut tietoa maa- ja metsätalouden ohjauskeinoihin liittyen siitä, miten maankäyttösektorilla voidaan tuottaa tehokkaita päästövähennyksiä sekä saavuttaa LULUCF-asetuksen edellyttämä metsien hiilinielun vertailutaso. LULUCF-asetuksen oikeudellista merkitystä kattavasti käsittelevä tutkimusartikkeli julkaistaan kesällä 2020 (Romppanen 2020). Hankkeessa valmistuneita tutkimustuloksia on julkaistu tieteellisissä artikkeleissa sekä yleistajuisten julkaisujen ja politiikkasuositusten muodossa (esim. Heiskanen ym. 2020; Kulovesi ym. 2020; Romppanen 2019), joita on koottu hankkeen sivuille (www.luke.fi/sompa).

Tutkimusjulkaisut

- Romppanen, S., *The LULUCF Regulation: The New Role of Land and Forests in the EU Climate and Policy Framework* (tulossa 2020, Journal of Energy & Natural Resources Law)
- Romppanen, S. 2019. *The EU Effort Sharing and LULUCF Regulations: The Complementary yet Crucial Components of the EU's Climate Policy Beyond 2030* (Edward Elgar Research Handbook on EU Environmental Law 2020, tulossa).
- Romppanen, S. 2019. Policy brief [How does the LULUCF Regulation affect the Member States' forest management?](#) The Institute for European Studies (IES) policy brief sarja 1/2019. (open access)
- Romppanen, S ja Turunen, T. 2019. *Kiertotalouden oikeus osana kestävän talouden transitiota* (Law for Circular Bioeconomy in the Framework of Transition Towards Sustainable Economy) Ympäristöjuridiikka, Finnish Environmental Law Review 2019. <https://www.edilex.fi/ymparistojuridiikka/19728.pdf> (open access)
- Mäkipää, R., Peltoniemi, M., Lehtonen, R. ja Laiho, R. 2018. [Paris Agreement commitments and EU regulation of the LULUCF-sector - implications to forests in Finland and beyond.](#) ECCB2018 proceedings. (open access)
- Asikainen, A., Soimakallio, S., Hildén, M., Seppälä, J., Uusivuori, J., Lehtonen, A. Alm, J. ja Karjalainen, T. *Metsät, ilmastonmuutos ja energia*. Teoksessa: Rantala, S., Mustonen, M. ja Katila, P. (toim.). *Metsät muuttuvassa maailmassa: kansainväliset trendit ja keskeiset haasteet*. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 1/2018. Luonnonvarakeskus. Helsinki, Finland. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-326-523-3>

Muut julkaisut

- Kulovesi, K., Honkonen, T., Kymenvaara, S., Romppanen, S., [Miltä näyttää vahva ilmastolaki? Oikeustieteilijöiden suosituksia Suomen ilmastolain uudistustyöhön](#) (CCEEL Policy Brief series 03/2020). (open access).
- Heiskanen, M., Bergström, I., Kosenius A.-K., Laakso, T., Lindholm, T., Mattsson, T., Mäkipää, R., Nieminen, M., Ojanen, P., Rankinen, K., Tolvanen, A., Viitala, E.-J. & Peltoniemi, M. 2020. *Suometsien hoidon tuet ja niiden ilmasto-, vesistö- ja biodiversiteettivaikutukset – Kestävän metsätalouden määräaikaisen rahoituslain (Kemera-lain) mukaisten tukien tarkastelu*. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 27/2020. Luonnonvarakeskus. Helsinki. 81 s.
- Romppanen, S. 2019. Land Use and Forest Sector in the EU Climate and Energy Framework for 2030. World Energy (WE) Magazine issue #45.
- Romppanen, S. 2019. *LULUCF and the Effort Sharing Sectors in the EU 2030 framework*. Florence School of Regulation, Energy Union Law, FSR Podcast Series.
- Suomen Kuvalehti 1/2019. [Helppo hiili-imuri](#). Artikkelin ja sen graafit perustuivat SOMPA-hankkeen tietoihin ja artikkeli sovittiin vapaasti luettavaksi (open access) sen yhteiskunnallisen merkityksen ja vaikuttavuuden lisäämiseksi.
- Jäppinen, J.-P., Primmer, E., Tolvanen, A., Vihervaara, P., Juutinen, A. ja Mäkipää, R. 2018. *Metsät luonnon monimuotoisuuden ja ekosysteemipalvelujen turvaajina*. Teoksessa: Rantala, S., Mustonen, M. ja Katila, P. (toim.). *Metsät muuttuvassa maailmassa: kansainväliset trendit ja keskeiset haasteet*. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 1/2018. Luonnonvarakeskus. Helsinki, Finland. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-326-523-3> (open access)